

Karty bez tajemnic

Zadłużenie Polaków na kartach kredytowych według danych NBP na koniec czerwca br. sięgało 10 miliardów zł. Kwota ta stanowi ok. 4 proc. ogólnego długu polskich gospodarstw domowych.

Zdaniem prof. **Remigiusza Kaszubskiego**, dyrektora ds. systemów płatniczych i bankowości elektronicznej w ZBP jest to poziom bezpieczny nawet w warunkach recesji. Nasz wskaźnik zadłużenia – 20 proc. w stosunku do PKB jest o połowę niższy niż w większości krajów UE i zdecydowanie odbiega od pułapu kartanych debetów w Wielkiej Brytanii i w Danii (ponad 100 proc.). Według danych ZBP do kwoty 499 zł zadłużyło się 37,6 proc. posia-

daczy kart kredytowych, w kwocie od 500 do 999 zł – 26,8 proc., od 1000 do 1999 zł – 18 proc., od 2000 do 4999 zł – 10,8 proc., a powyżej 5 tys. zł – 6,8 proc. W większości przypadków są to kredyty krótkoterminowe.

Nie taki diabeł straszny...

Większość konsumentów niesłusznie kojarzy kartę kredytową tylko z kredytem. Tymczasem karta jest doskonałym instrumentem płatniczym, który umożliwia racjonalne i wygodne zarządzanie budżetem domowym. Na potwierdzenie tej tezy prof. R. Kaszubski przywołuje doświadczenia osobiste.

– Korzystając przez rok z karty kredytowej, zaoszczędziłem na co najmniej miesięczną opłatę za gaz i na dwumiesięczną należność za energię elektryczną. Jak to zrobiłem? Bank przyznał mi swoje pieniądze w rachunku karty. Dokonywałem nimi zakupów, a oszczędności trzymałem na lokacie progresywnej. Moja pensja wpływa na konto zawsze na koniec okresu rozliczeniowego, tj. przed okresem „grace period”, czyli spłacam zadłużenie bez odsetek. Część zarobków zostawiam na pokrycie kosztów karty kredytowej, a resztę dokładam do lokaty. Aby to było możliwe, postawiłem przed sobą zadanie: wydaję tylko tyle, ile mogę zapłacić bez konieczności płacenia odsetek z kredytu. Zawsze spłacam zadłużenie w wyznaczonym terminie, dzięki temu mogę skorzystać z większych środków, niż gdybym posiadał gotówkę.

Karta kredytowa ma nas obligować do „ruszenia głową” i analizy naszego domowego budżetu. Oczywiście jeżeli nie potrafimy kontrolować wydatków, może być problem.

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA W POLSCE

11,2 miliona	klientów, którzy mają umowę bankowości elektronicznej
6,4 miliona	aktywnych klientów bankowości elektronicznej
653 tysięcy	małych i średnich firm korzysta z bankowości elektronicznej
86 tysięcy	klientów korporacyjnych korzysta z kont bankowych przez internet
1,4 miliona	klientów podpisało umowę elektronicznego dostępu do konta w 2008 r.
0 ponad 900 tys.	wzrosła w 2008 roku liczba osób, które aktywnie korzystają z bankowości elektronicznej
19	przelewów średnio miesięcznie wykonuje mały/średni przedsiębiorca
4	przelewy średnio miesięcznie wykonuje aktywny klient bankowości elektronicznej, korzystając równocześnie z innych bezgotówkowych form płatności

Źródło: ZBP, dane wg stanu po I półroczu 2008

– Wiele osób mylnie sądzi, że korzystanie z karty – szczególnie kredytowej – jest ryzykowne, bo gdy ukradną mi gotówkę, stracę 100 złotych, a gdy ukradną kartę, nawet kilka czy kilkadziesiąt tysięcy złotych – mówi **Katarzyna Sosin**, dyrektor centrum kart kredytowych i operacji kartowych PKO BP. Tymczasem jest wręcz przeciwnie – nawyk korzystania z kart eliminuje większość zagrożeń związanych z używaniem gotówki, w tym niebezpieczeństwo kradzieży pieniędzy, ale też ryzyko otrzymania (i następnie używania) fałszywych banknotów. Każdą kartę możemy zastrzec, a po zastrzeżeniu karty cała odpowiedzialność za ewentualne transakcje oszukane spoczywa właśnie na banku wydawcy karty, nie na użytkowniku karty. Co więcej, gdyby nawet karta została użyta zanim zdążyliśmy ją zastrzec, odpowiedzialność użytkownika karty jest ustawowo ograniczona do równowartości 150 euro i tylko do tej kwoty ewentualnie my, użytkownicy kart, odpowiadamy. Wiele banków obejmuje pełną ochroną, bezpłatnie lub za niewielką opłatą, transakcje zawarte kartą 24, 48, a nawet 72 godziny przed zgłoszeniem utraty karty.

Darmowy kredyt

– Dość często badani uważają, że kredyt na karcie jest nieopłacalny w porównaniu z innymi formami kredytu. Tego kredytu inaczej się używa – krótkoterminowo – mówi **Joanna Tomicka-Zawora**, dyrektor Departamentu Kredytów Konsumpcyjnych Banku Millennium. Na karcie kredytowej istnieje zazwyczaj możliwość rozłożenia płatności na raty, a wtedy cena kredytu na karcie jest

porównywalna lub lepsza od przeciętnej ceny kredytu gotówkowego. Ważne jest to, iż dzięki karcie mamy wybór – spłacić całość lub część zadłużenia, którego to wyboru nie mamy przy kredycie gotówkowym. I, co najważniejsze: jeśli spłacamy całe zadłużenie zaciągnięte na karcie w terminie wyznaczonym przez bank, to ten kredyt jest dla nas darmowy.

Karty kredytowe wszystkich banków mają tzw. okres bezodsetkowy, który standardowo przekracza 50 dni. Niektóre banki udzielają kredytu darmowego do 64 dni. Karty kredytowe przy zakupach dodają nam wiele beneficjów. Większość banków posiada programy rabatowe, w indywidualnych przypadkach nawet wartości kilkudziesięciu procent. W sklepach z odzieżą, obuwiem uzyskamy rabat 5–15 proc. Oznacza to, że jednorazowy zakup np. pary butów równoważy opłaty związane z rocznym użytkowaniem karty.

Klient jest informowany nie tylko ile, ale też gdzie wydaje swoje pieniądze. Wyciąg, który większość z nas otrzymuje w formie papierowej, a niektórzy przez internet, zawiera dane o tym, jaką kwotę wydaliśmy i jaka pozostała do spłaty w przypadku zaciągania kredytu (wydatki bez odsetek). Informacje na temat dokonanych transakcji uzyskamy też telefonicznie bądź poprzez usługi SMS-owe. Banki prowadzą ponadto serwisy internetowe, które pozwalają nam śledzić na bieżąco swoje wydatki.

Banki likwidują bądź znacząco obniżają opłaty kartowe. Utrzymywane są jedynie opłaty z tytułu ubezpieczenia

BIZNES ODPOWIEDZIALNY

MAŁGORZATA O'SHAUGHNESSY

dyrektor generalna Visa Europe w Polsce

Propagowanie takich zasad postępowania, jak to, by nie kupować za pomocą karty kredytowej towarów, na które nas nie stać, by nie pożyczać więcej, niż jesteśmy później w stanie spłacić, jest organizacji Visa Europe bardzo bliskie. Dlatego z przyjemnością przyjęliśmy zaproszenie Związku

Banków Polskich, by stać się partnerem serwisu KartyBezTajemnic.pl.

Jako lider kart płatniczych w Polsce czujemy ogromną odpowiedzialność rozwijania biznesu w sposób, który będzie korzystny dla wszystkich i odpowiedzialny. Stale transferujemy nasze najlepsze doświadczenia, wiedzę i inicjatywy z innych rynków. Serwis KartyBezTajemnic.pl jest takim transferem, aczkolwiek nie jest to kopia tego, co zrobiliśmy już w innych krajach europejskich.

Z analiz rynku wynika, że wiele cech podstawowych kart kredytowych jest kompletnie nie rozumianych przez dużą grupę konsumentów, którzy posiadają karty bądź chcą je posiadać. Doszliśmy do bardzo oczywistych wniosków, iż należy pomóc konsumentowi w odpowiedzialnym korzystaniu z tego produktu finansowego.

w wysokości kilku złotych miesięcznie. Bankowcy są także zainteresowani tym, aby klient „zaprzyjaźnił się” z produktami kartowymi. To, co jest dobre dla rynku – ograniczanie prowizji idzie więc w parze z edukacją.

Karta z rozsądkiem w parze

Jak pokazują badania Instytutu Pentor – lawinowemu wzrostowi popularności kart kredytowych nie zawsze towarzyszy jednak wzrost wiedzy użytkowników na temat właściwości tych kart. Przykładowo, wiele osób nadal odróżnia karty kredytowej od debetowej. Wiele osób mylnie sądzi, że karta kredytowa oznacza „konieczność zadłużania się” – podczas gdy kredyt jest tylko opcją, z której

użytkownik karty może skorzystać, ale nie musi. Spora część klientów niespłacających zadłużenia na karcie kredytowej nie wie, że jest zadłużona, lub nie zna „funkcjonalności karty”.

Wobec rosnącej popularności kart kredytowych w Polsce – tylko tych ze znakiem Visa banki wydały 5,1 mln na koniec II kwartału br. – oraz ich przydatności w radzeniu sobie z wahaniem w rytmie i wysokości wydatków w domowym budżecie, organizacja Visa rozpoczęła w lutym br. kierowaną do konsumentów kampanię informacyjną, która była prowadzona w prasie, w placówkach detalicznych oraz w internecie (m.in. na stronie www.visa.pl). Nową inicjatywą edukacyjną, którą firmują Związek Banków Polskich i Visa Europe jest uruchomienie serwisu internetowego **KartyBezTajemnic.pl**. Odwiedzający portal mogą m.in. zadawać zapytania, na które odpowiedzą bankowi eksperci.

Karty kredytowe odnotowały w ostatnich latach wręcz lawinowy rozwój. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba kart tego typu w portfelach Polaków wzrosła niemal dziesięciokrotnie. Według danych NBP już ponad 30 proc. kart płatniczych wydanych w Polsce to karty kredytowe, podczas gdy pięć lat temu kartą kredytową była mniej niż co 13. karta płatnicza wydana w Polsce.

Do końca 2010 r. karty płatnicze zostaną wyposażone w mikroprocesory, które skutecznie podnoszą bezpieczeństwo rozliczeń, a także otwierają nowe możliwości implementacji e-usług. Już teraz 2,9 mln kart w Polsce ma wbudowany procesor, co dziesiąta jest więc kartą nowej generacji. Nowo wydawane standardowo posiadają mikroprocesor. Na koniec II kwartału 28,1 mln klientów banków posiadało karty płatnicze, w tym 19,1 mln korzystało z kart debetowych, 430,1 tys. z kart obciążeniowych oraz 8,5 mln z kart kredytowych. Według ocen ZBP, do końca br. na rynku pojawi się 31 mln kart płatniczych. □

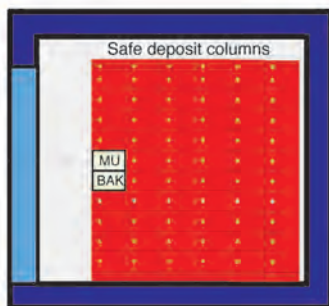
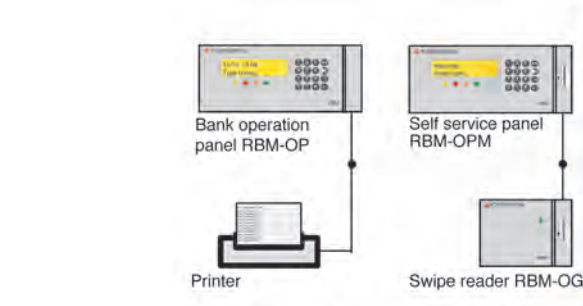
Skrytki depozytowe Gunnebo

System bankowych skrzytek depozytowych został stworzony z myślą o spełnieniu surowych kryteriów dotyczących bezpiecznego przechowywania depozytów, przy jednoczesnym efektywnym wykorzystaniu powierzchni skarbcza i nadaniu mu wyglądu nowoczesnego wnętrza bankowego.

Dostępne są różne rodzaje kolumn skrzytek, różniących się wysokością. Każda z kolumn oferuje kilka różnych kombinacji układu oraz kolorów skrzytek. System może być obsługiwany ręcznie lub za pomocą skomputeryzowanego zdalnego sterowania.

System skrzytek depozytowych spełnia surowe kryteria bezpieczeństwa. Zastosowano w nim unikalny „pociskowy” zamek 32A82S. Zamek dostarczany jest wraz z dwoma kluczami w zaplombowanej puszcze

i instalowany w momencie wynajęcia skrytki przez klienta. Klient zatrzymuje oba klucze, jednak skrytka może zostać mu udostępniona dopiero po otwarciu przez bank zamka kontrolnego, który jest niewidoczny dla użytkownika. W systemie manualnym zamek kontrolny zwalniany jest dla całej kolumny. W systemie skomputery-

zowanego zdalnego sterowania pracownik banku otwiera zamek kontrolny tylko dla danej skrytki. 2000C umożliwia również korzystanie ze zintegrowanego systemu alarmowego wbudowanego standardowo we wszystkich dostarczanych kolumnach.

Zastosowanie systemu skrzytek depozytowych umożliwia bardziej racjonalne, efektywne i ekonomiczne wykorzystanie skarbcza. Oznacza to, że pomimo niewielkiej powierzchni skarbcza można w nim zainstalować ilość skrzytek spotykaną w dużych skarbcach. Poprzez możliwość wyboru 5 standardowych wysokości skrzytek w kilkudziesięciu kombinacjach można dostosować ich ilość i wielkość do potrzeb danej placówki bankowej.

GUNNEBO
For a safer world®

Gunnebo Polska Sp. z o.o.
ul. Piwonicka 4, 62-800 Kalisz
tel.: (062) 768 55 70, faks (062) 768 55 71
e-mail: polska@gunnebo.com.pl, www.gunnebo.pl

RBM i SafeControl są obszernymi rozwiązaniami oprogramowania komputerowego zadedykowanymi do obsługi całej sieci urządzeń samoobsługowych włączając w to skrytki depozytowe. Zapewniają one wgląd w czasie rzeczywistym w status każdej ze skrzytek, bez względu na lokalizację. Tym samym dają bankowi pełną kontrolę nad tym, co w danej chwili dzieje się w dowolnym skarbcu gdzie zainstalowane są urządzenia. SafeControl jest każdorazowo dostosowywany do specyfiki danego banku i może być instalowany na dowolnej liczbie stacji roboczych.